

Republica Moldova

PARLAMENTUL

LEGE Nr. 440
din 27.04.1995

**cu privire la zonele și fișiile de protecție a apelor
rîurilor și bazinelor de apă**

Publicat : 03.08.1995 în Monitorul Oficial Nr. 43 art Nr : 482 Data intrării în vigoare :
03.08.1995

MODIFICAT

[LP36 din 07.03.12, MO143-148/13.07.12 art.463](#)

[LP202-XVI din 26.07.07, MO141-145/07.09.07 art.599](#)

[LP454 din 30.07.01, MO141-143/22.11.2001 art.1089](#)

Parlamentul adoptă prezenta lege.

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Cadrul juridic

(1) Protecția rîurilor și bazinelor de apă împotriva poluării, împurificării, epuizării și înămolirii, precum și folosirea terenurilor aferente lor, se efectuează în temeiul Constituției, Legii privind protecția mediului înconjurător, prezentei legi și altor acte normative.

(2) Prezenta lege reglementează modul de creare a zonelor de protecție a apelor și a fișiilor riverane de protecție a apelor rîurilor și bazinelor de apă, regimul de folosire și activitatea de ocrotire a lor. Sub incidența ei nimeresc toate persoanele juridice și fizice, inclusiv cele străine.

Articolul 2. Noțiuni principale

În prezenta lege sînt utilizate următoarele noțiuni:

zonă de protecție a apelor rîurilor și bazinelor de apă - teritoriul aferent obiectivului acvatic cu dimensiuni stabilite, destinat pentru protecția apelor de suprafață împotriva poluării, epuizării și înămolirii;

fișie riverană de protecție a apelor - teritoriul cu dimensiuni stabilite din componența zonei de protecție a apelor menit pentru crearea perdelelor forestiere sau înierbare;

perdea forestieră de protecție a malului - perdeaua forestieră de-a lungul malului obiectivului

acvatic menită pentru protecția lui împotriva eroziunii și alunecărilor de teren;

muchia taluzului riveran al albiei - linia de cotitură bruscă a malului, care separă partea superioară cu pantă lină de sectorul abrupt subiacent;

cumpăna apelor - linia de separare a scurgerilor precipitațiilor atmosferice pe două pante orientate în direcții opuse;

catena muntoasă sau sectorul de teren înalt care desparte două bazine de scurgere;

brîul meandrelor - teritoriul dintre liniile ce unesc extremele exterioare ale cotiturilor râului în locurile de meandrare intensă;

braț părăsit - albia veche a râului cu apă stătătoare sau care curge lent, deseori unită cu albia principală;

poluarea apei - schimbarea compoziției sau a stării apei drept urmare a introducerii impurităților ce duc la înrăutățirea calității și a proprietăților ei fizice, chimice și biologice;

eputarea apelor - micșorarea volumului de apă sub nivelul minim admisibil, care asigură starea ecologică bună a obiectivului acvatic;

înnămolire - acumularea în albia râului sau în matca bazinului de apă a particulelor organice și neorganice ce duc la formarea stratului de nămol și micșorarea volumului de apă;

ape reziduale - ape poluate cu substanțe organice și neorganice. Se subîmpart în industriale, agricole, menajere și atmosferice (de ploaie);

activitate economică - orice activitate umană legată de folosirea obiectivului dat pentru obținerea bunurilor materiale.

albie minoră – suprafață de teren ocupată permanent sau temporar de apă, care asigură curgerea nestingerită, între maluri, a apelor la niveluri obișnuite, inclusiv insulele create prin curgerea naturală a apelor;

[\[Art.2 noțiunea introdusă prin LP202-XVI din 26.07.07, MO141-145/07.09.07 art.599\]](#)

albie majoră (luncă) – porțiune de teren din valea naturală a unui curs de apă, peste care se revarsă apele mari la ieșirea lor din albia minoră.

[\[Art.2 noțiunea introdusă prin LP202-XVI din 26.07.07, MO141-145/07.09.07 art.599\]](#)

tăieri de igienă – lucrări de extragere a arborilor bolnavi, infectați, rupți, uscați, afectați sau doborâți, avînd ca scop realizarea și menținerea stării fitosanitare cît mai bune în pădure, neadmiterea formării și extinderii focarelor de boli și dăunători. Tăierile de igienă sînt parte a complexului tăierilor de îngrijire și de conservare;

tăieri de îngrijire – lucrări silvotehnice care se aplică în păduri de la constituirea stării de masiv (în tinerețe) și pînă la apropierea vârstei de exploatare (regenerare), avînd ca scop îmbunătățirea structurii, calității, rezistenței biologice și funcționalității acestora;

[\[Art.2 noțiunea introdusă prin LP36 din 07.03.12, MO143-148/13.07.12 art.463\]](#)

tăieri de conservare – lucrări ce se aplică în arboretul de vîrstă înaintată, care are funcții speciale de protecție, în scopul menținerii sau îmbunătățirii stării fitosanitare a acestuia și asigurării îmbunătățirii continue a funcțiilor de protecție atribuite. Aceste tăieri se aplică în arboretul inclus, conform amenajamentului silvic, într-o subunitate de gospodărire, exclus provizoriu sau definitiv de la tăierile de regenerare și supus regimului de conservare;

[\[Art.2 noțiunea introdusă prin LP36 din 07.03.12, MO143-148/13.07.12 art.463\]](#)

reconstrucție ecologică – lucrări complexe care au drept scop restabilirea unor păduri valoroase, însă deteriorate structural ca rezultat al unui impact nefavorabil antropogen sau natural și readucerea acestora la stările similare sau apropiate cu cele de pînă la impact.

[\[Art.2 noțiunea introdusă prin LP36 din 07.03.12, MO143-148/13.07.12 art.463\]](#)

Articolul 3. Zona de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă

(1) Zona de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă include lunca râului, primele terase supraluncă, muchiile și povîrnișurile abrupte ale malurilor principale, rîpile și văgăunile care intră

nemijlocit în valea râului.

(2) În zona de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă se instalează un regim special de activitate economică.

(3) În cazul folosirii surselor de apă de suprafață pentru alimentarea centralizată cu apă în scopul satisfacerii necesităților de apă potabilă în locurile de captare a apei se stabilesc zone de protecție sanitară, ce preved un regim special de exploatare.

Articolul 4. Fișia riverană de protecție a apelor

În zona de protecție a apelor se separă fișia riverană de protecție a apelor în hotarele căreia activitatea economică este strict limitată.

Articolul 5. Râurile și bazinele de apă

(1) În prezenta lege se consideră râuri și pârâie toți curenții de apă, care curg mai mult de 6 luni pe an în albia pe care și-au format-o de la izvor până în deltă, cu excepția izvoarelor de pe pante. În funcție de lungimea albiei curenții de apă se împart în:

pârâie - până la 10 kilometri;

râulete și râuri mici - de la 10 la 100 kilometri;

râuri mijlocii - de la 100 la 200 kilometri;

râuri mari - peste 200 kilometri.

(2) Din categoria bazinelor de apă fac parte lacurile, lacurile de acumulare și iazurile.

Capitolul II

STABILIREA DIMENSIUNILOR ZONELOR ȘI FIȘIILOR DE PROTECȚIA A APELOR RÂURILOR ȘI BAZINELOR DE APĂ

Articolul 6. Dimensiunile zonelor de protecție

a apelor râurilor și bazinelor de apă

[Art.6 titlul modificat prin LP202-XVI din 26.07.07, MO141-145/07.09.07 art.599]

(1) De-a lungul malurilor râurilor și bazinelor de apă se stabilesc zone de protecție a apelor cu o lățime de cel puțin 500 metri de la muchia taluzului riveran al albiei pe maluri, dar nu mai departe de cumpăna apelor.

(2) Pentru pârâie (cu curent de apă permanent sau temporar) de-a lungul malurilor se stabilește zona de protecție a apelor cu o lățime de cel puțin 15 metri pe ambele maluri.

(3) Lățimea zonelor de protecție a apelor râurilor Nistru, Prut și Dunăre constituie cel puțin 1000 metri.

Articolul 7. Dimensiunile fișiiilor riverane de protecție a apelor

(1) Lățimea fișiiilor riverane de protecție a apelor se stabilește, în dependență de lungimea râurilor, în următoarele mărimi:

pentru râulete și râuri mici - cel puțin 20 metri;

pentru râuri mijlocii - cel puțin 50 metri;

pentru râuri mari - cel puțin 100 metri.

(2) Pentru bazinele de apă situate în albiile râurilor, precum și pentru izvoarele acestor râuri lățimea fișiiilor riverane se stabilește în dependență de lungimea râului și caracterul pantelor aferente.

(3) Lățimea fișiei riverane de protecție a apelor se stabilește în dependență de activitatea proceselor de eroziune, caracterul reliefului, particularitățile de folosire a râului sau a bazinului de apă, precum și de existența luncii înmlăștinite.

(4) Pe sectoarele râurilor cu procese intense de formare a albiei fișia riverană de protecție a apelor se stabilește de la brîul meandrelor.

(5) De-a lungul sectoarelor îndiguite ale albiilor râurilor hotarul fișiei riverane se unește cu funcția pantei uscate a digului de apărare contra inundațiilor.

(6) Pe sectoarele râurilor ce intră în componența sistemelor de ameliorare lățimea fișiiilor riverane de protecție a apelor se stabilește, luîndu-se în considerare particularitățile de construcție și de exploatare

a elementelor acestor sisteme și cerințele prezentei legi.

(7) Pentru curenții de apă sau unele sectoare ale acestora, a căror albie a fost adâncită și/sau îndreptată ori a fost conectată la canale consolidate, tuburi sau alte construcții hidrotehnice, lățimea fișilor riverane se stabilește în dependență de lungimea curentului de apă și de caracterul pantelor adiacente.

[Art.7 al.(7) în redacția LP454 din 30.07.01, MO141/22.11.01 art.1089]

Articolul 8. Fișile riverane de protecție a apelor

în teritoriul localităților

(1) Dimensiunile fișilor riverane de protecție a apelor în teritoriul localităților se stabilesc pornind de la condițiile concrete ale sistematizării și construcției după planul general, aprobat în conformitate cu legislația. În lipsa planului general de sistematizare și construcție a localităților dimensiunile fișilor riverane de protecție a apelor se stabilesc de către organele executive ale administrației publice locale în baza documentației de proiect, coordonate cu autoritatea centrală pentru agricultură și alimentație, autoritatea centrală pentru sănătate și autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător.

[Art.8 al.(1) modificat prin LP454 din 30.07.01, MO141/22.11.01 art.1089]

(2) Malurile râurilor și ale bazinelor de apă din perimetrul fișilor riverane de protecție a apelor se consolidează în mod obligatoriu prin plantarea de arbori și arbuști hidrofilii.

(3) Amplasarea și construcția obiectivelor de orice menire în perimetrul fișilor riverane de protecție a apelor se va permite numai după stabilirea dimensiunilor fișilor și determinarea modului de amenajare a acestora.

Articolul 9. Perdelele forestiere de protecție a malurilor

(1) Perdelele forestiere de protecție a malurilor se formează în limitele fișiei de protecției a apelor și sînt obligatorii pe sectoarele malurilor râurilor și bazinelor de apă supuse eroziunii.

(2) Perdelele forestiere de protecție a malului se amplasează de la muchia taluzului riveran al albiei. Lățimea lor se stabilește în următoarele proporții:

Lungimea rîului (kilometri)	Lățimea perdelei forestiere de protecție a malului (metri) în funcție de timpul malului		
	convex	concav	rectiliniu
Pînă la 50	15	20	15
de la 50 la 100	20	30	20
de la 100 la 200	30	50	30
peste 200	40	70	40

(3) În luncile râurilor pe terenurile agricole de calitate superioară lățimea perdelelor forestiere de protecție a malurilor se stabilește în mărime de la 5 la 15 metri, cu consolidarea în mod obligatoriu a taluzului riveran al albiei prin plantare de arbuști hidrofilii.

(4) Dacă pe malurile râurilor și bazinelor de apă sînt plaje de nisip, perdelele forestiere de protecție a malurilor se amplasează începînd cu hotarul superior al plajei.

Articolul 10. Plantațiile forestiere de la izvoarele și de pe cursul superior al râurilor

(1) Plantațiile forestiere la izvoarele râurilor se creează în scopul protecției lor împotriva poluării, ruînării și secăturii.

(2) Dimensiunile plantațiilor forestiere se stabilesc în funcție de condițiile locale, însă nu trebuie să fie mai înguste decît lățimea fișilor riverane de protecție a apelor râurilor respective.

(3) Pe cursul superior al râurilor pînă la locul de intrare a albiei în luncă, malurile și terenurile aferente urmează să fie împădurite cu arbori și arbuști aborigeni. Lățimea perdelei forestiere se stabilește în

dependență de gradul de eroziune a pantei, constituind cel puțin 15 metri.

Articolul 11. Hotarele zonelor și fișilor de protecție
a apelor râurilor și bazinelor de apă

(1) Hotarele zonelor și fișilor de protecție a apelor se marchează pe teren prin perdele forestiere, drumuri, construcții hidrotehnice antierozionale și se unesc, de regulă, cu lizierele plantațiilor forestiere, cu hotarele contururilor landșafturilor și terenurilor agricole.

(2) Hotarele fișilor riverane de protecție a apelor se marchează pe teren de asemenea și prin indicatoare de model standart. Indicatoarele se instalează de către organele împuternicite în acest scop ale autoritatea centrală pentru agricultură și alimentație și autoritățile administrației publice locale.

[Art.11 al.(2) modificat prin LP454 din 30.07.01, MO141/22.11.01 art.1089]

(3) Modul de înstrăinare a terenurilor pentru crearea fișilor riverane de protecție a apelor, de executare a lucrărilor de proiectare, de creare și îngrijire a plantațiilor forestiere, precum și de exercitare a controlului în acest domeniu se stabilește în regulamentul aprobat de Guvern.

Capitolul III
RESPECTAREA REGIMULUI DE PROTECȚIE
A APELOR RÂURILOR ȘI BAZINELOR DE APĂ,
RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNCĂLCAREA LUI

Articolul 12. Folosirea terenurilor din zonele
de protecție a apelor

Terenurile situate în zonele de protecție a apelor, cu excepția fișilor de protecție a apelor și a sectoarelor luncilor înmlăștinite, pot fi plantate cu orice fel de culturi agricole, inclusiv cu plantații multianuale.

Articolul 13. Limitarea activității economice în zonele
de protecție a apelor

(1) În zonele de protecție a apelor se interzice:

- a) aplicarea pesticidelor pe fișii cu o lățime de 300 metri de la muchia taluzului riveran al albiei;
- b) amplasarea fermelor și complexelor zootehnice;
- c) construcția, amplasarea și exploatarea depozitelor pentru păstrarea îngrășămintelor minerale și pesticidelor, obiectelor pentru prepararea soluțiilor de pesticide și alimentarea cu aceste soluții, întreprinderilor de prelucrare secundară a hârtiei și celulozei, întreprinderilor chimice, tăbăcăriilor (inclusiv a întreprinderilor de prelucrare primară a pieilor brute), colectoarelor de ape reziduale de la fermele și complexele zootehnice;
- d) repartizarea terenurilor pentru depozitarea deșeurilor menajere și de producție;
- e) tăierea arborilor și arbuștilor (cu excepția tăierilor de îngrijire, de igienă, de conservare și a reconstrucției ecologice pe parchete cu o suprafață de pînă la 1,0 ha, dacă se respectă termenul de alăturare și se creează condiții ecologice favorabile regenerării speciilor de bază);

[Art.13 al.(1), lit.e) modificată prin LP36 din 07.03.12, MO143-148/13.07.12 art.463]

f) extragerea nisipului și prundișului din albia minoră a râului.

(2) În zonele de protecție a apelor se interzice, fără coordonarea în scris cu autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător și cu autoritatea centrală pentru sănătate, efectuată în baza avizului pozitiv al expertizei ecologice de stat a documentației privind evaluarea impactului asupra mediului înconjurător și documentației de proiect:

a) construcția, amplasarea și exploatarea depozitelor de produse petroliere și întreprinderilor petrochimice de interes național, stațiilor de alimentare cu combustibili, cazangeriilor, punctelor de deservire tehnică și spălare a tehnicii și mijloacelor de transport;

b) construcția colectoarelor de canalizare și a instalațiilor de epurare a apelor reziduale. În cazurile cînd amplasarea lor în afara zonelor de protecție a apelor este imposibilă (din cauza condițiilor de construcție, a configurației terenului sau din alte motive), construcția lor se admite ca excepție, cu condiția realizării măsurilor de prevenire a poluării râurilor și bazinelor de apă;

c) desfășurarea lucrărilor de astupare a lacurilor din luncă și a brațelor părăsite, efectuarea lucrărilor de regularizare a cursului râului, montarea comunicațiilor, executarea altor lucrări care influențează negativ calitatea apei și starea obiectivelor acvatice;

d) extragerea substanțelor minerale utile solide, a petrolului și gazelor naturale în albia majoră.

(3) Pășunatul în zonele de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă se permite în exclusivitate în partea îndepărtată de râu a zonei de protecție și se efectuează în conformitate cu normele și regimul capacității de pășunat. Responsabilitatea pentru respectarea normelor și regimului capacității de pășunat o poartă autoritățile administrației publice locale.

(4) Dacă în zona de protecție a apelor sînt obiective care poluează sursele de apă sau implică pericolul poluării lor și care nu se încadrează în cerințele auditului ecologic, se prevede transferarea acestora dincolo de hotarele zonei de protecție.

[Art.13 în redacția LP202-XVI din 26.07.07, MO141-145/07.09.07 art.599]

[Art.13 modificat prin LP454 din 30.07.01, MO141/22.11.01 art.1089]

Articolul 14. Folosirea terenurilor din fișile riverane de protecție a apelor

(1) Teritoriul fișilor riverane de protecție a apelor se folosește pentru crearea perdelelor forestiere și pentru fînațuri, pentru fînațuri și restabilirea locurilor de depunere a icrelor din luncile inundabile și deltele râurilor. Înăuntrul acestor fișii pot fi construite numai construcții hidrotehnice de protecție și de consolidare a malurilor pot fi amenajate locuri de trecere a peștelui (diguri, pereuri, pereți de sprijin, ecluze ș.a.), construcții și instalații provizorii pentru creșterea și prinsul peștelui și animalelor de apă.

[Art.14 al.(1) modificat prin LP454 din 30.07.01, MO141/22.11.01 art.1089]

(2) În cazul existenței sau creării perdelelor forestiere de protecție a malului, terenurile respective se transmit în administrarea autorității silvice centrale cu atribuirea dreptului de proprietate publică asupra lor.

[Art.14 al.(2) în redacția LP454 din 30.07.01, MO141/22.11.01 art.1089]

(3) În cazul utilizării pentru fînațuri a terenului aflat în administrarea autorităților administrației publice locale sau a altor autorități, aceste autorități determină modul de utilizare a terenului pentru fînaț și poartă răspundere pentru utilizarea lor conform destinației.

[Art.14 al.(3) în redacția LP454 din 30.07.01, MO141/22.11.01 art.1089]

(4) În cazul restabilirii locurilor de depunere a icrelor din luncile inundabile și deltele râurilor, regimul de utilizare a lor se stabilește de Serviciul piscicol.

[Art.14 al.(4) în redacția LP454 din 30.07.01, MO141/22.11.01 art.1089]

(5) Pentru fișile riverane de protecție a apelor, în care se efectuează utilizarea în complex, determinată la alineatul (1) al prezentului articol, se permite administrarea comună de către autoritățile administrației publice locale, autoritatea silvică centrală și Serviciul piscicol în baza acordului încheiat între ei, în care repartizarea funcțiilor se stabilește de comun acord cu autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător.

[Art.14 al.(5) în redacția LP454 din 30.07.01, MO141/22.11.01 art.1089]

(6) Adăparea vitelor se efectuează în locuri amenajate special, atribuite de comun acord cu organele administrației publice locale. Mînarea vitelor la adăpare prin fișile riverane de protecție a apelor se efectuează pe cărări stabilite în acest scop, amplasate de-a curmezișul fișilor de protecție.

[Art.14 al.(6) în redacția LP454 din 30.07.01, MO141/22.11.01 art.1089]

(7) În limitele fișilor riverane de protecție a apelor se interzice aratul terenurilor, pășunatul și organizarea taberelor de vară pentru vite, amenajarea campingurilor și taberelor staționare de corturi.

[Art.14 al.(7) în redacția LP454 din 30.07.01, MO141/22.11.01 art.1089]

Articolul 15. Aplicarea pesticidelor și îngrășămintelor în zonele de protecție a apelor

(1) În zonele de protecție a apelor, în afara fișiei de 300 metri de la muchia taluzului riveran al albiei, aplicarea pesticidelor se admite numai pe timp uscat fără vînt cu mijloace terestre.

(2) Aplicarea pesticidelor în limitele fișiei de 300 metri de la muchia taluzului riveran al albiei se admite local în cazuri excepționale de răspândire epifitotică a dăunătorilor și bolilor, sub supravegherea strictă a specialiștilor de profilul respectiv și cu acordul organelor care exercită controlul asupra stării mediului înconjurător.

(3) Aplicarea îngrășementelor minerale și organice înăuntrul fișiei de 300 metri de la muchia taluzului riveran al albiei se admite numai sub brazdă.

Articolul 16. Răspunderea pentru încălcarea modului de
stabilire și creare a zonelor și fișiiilor de
protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă

Persoanele cu funcții de răspundere culpabile de încălcarea modului de stabilire și creare a zonelor și fișiiilor de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă, prevăzut la articolele 6-11, poartă răspundere în conformitate cu Codul cu privire la contravențiile administrative.

Articolul 17. Răspunderea pentru încălcarea regimului
de folosire a teritoriului zonelor și fișiiilor de
protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă

Persoanele culpabile de încălcarea regimului de folosire a teritoriului zonelor și fișiiilor de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă, prevăzut la articolele 13-15, poartă răspundere în conformitate cu Codul cu privire la contravențiile administrative.

Articolul 18. Controlul asupra stabilirii și creării zonelor
și fișiiilor de protecție a apelor, asupra res-
pectării regimului de folosire a teritoriului
lor

(1) Controlul operativ asupra stabilirii și creării zonelor și fișiiilor de protecție a apelor, formării perdelelor forestiere în zonele de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă, precum și asupra respectării regimului de activitate economică în ele, se exercită de către organele administrației publice locale și Ministerului Agriculturii și Alimentației.

(2) Controlul de stat asupra respectării regimului de activitate economică în zonele și fișiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă ține de competența autorității centrale abilitate cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător și autorității centrale pentru sănătate.

[Art.17 al.(2) modificat prin LP454 din 30.07.01, MO141/22.11.01 art.1089]

(3) Drepturile și obligațiile persoanelor care controlează respectarea regimului de activitate economică în zonele și fișiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă, precum și ale persoanelor care desfășoară această activitate se reglementează de legislație.

Articolul 19. Soluționarea litigiilor

Litigiile dintre beneficiarii folosinței pământului și organele care exercită controlul asupra respectării regimului de activitate economică în zonele și fișiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă se soluționează de instanța judecătorească, arbitraj și de organele administrației publice locale în limitele competenței lor în conformitate cu legislația.

Capitolul IV

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 20. Prezenta lege intră în vigoare la data publicării.

Articolul 21.

Guvernul:

pînă la 1 septembrie 1995 va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege;

pînă la 1 octombrie 1995 va adopta actele normative prevăzute în prezenta lege;

va asigura reexaminarea și anularea de către ministere și departamente a actelor normative ce contravin prezentei legi.

PREȘEDINTELE

PARLAMENTULUI

Petru LUCINSCHI

Chişinău, 27 aprilie 1995.

Nr. 440-XIII.